

EU Átfogó Jelentés

Korszerű, helyi felmérésen alapuló elemzés

Készítette: CESIE 2024. május

További információért forduljon Sara Ibrahimhoz
sara.ibrahim@cesie.org
vagy Rosina Ndukwehoz rosina.ndukwe@cesie.org.

Partnerek

A Green Forum-ot a Vejle Önkormányzat Műszaki és Környezetvédelmi Osztálya szervezi, mint egy hálózatot az éghajlat, az ökológia, a természet és a környezet iránt érdeklődő polgárok és civil szervezetek számára.

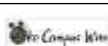
A Greenformation Kft. egy budapesti székhelyű kisvállalkozás, amely zöld és társadalmi átmenetet, valamint átalakulást kíván előmozdítani a biodiverzitás megőrzése, a társadalom erősítése, a fenntartható és igazságos energiagazdálkodás, valamint a viselkedésváltozás ösztönzése révén.

A Center for Citizen Dialogue egy tanácsadó és tudásközpont, amely szakértelemmel és kompetenciákkal rendelkezik az állampolgárok bevonásában az önkormányzati munkába. Koppenhágában, Dániában található és dán, valamint skandináv önkormányzatok számára nyújt tanácsot az állampolgárok és érintettek bevonásának módjáról, valamint a közös létrehozási folyamatok vezetéséről és facilitálásáról.

A Gartenpolylog 2007 óta támogatja a közösségi kertek fejlesztését és a zöldterületek gondozásába bevont közösségeket. Az osztrák közösségi kertek hálózatát erősíti, valamint környezeti nevelési és csoportszervezési műhelyeket kínál felnőttek és gyermekek számára.

A Rightchallenge Egyesület egy nonprofit szervezet, amely az oktatást és a képzést a társadalmi befogadás és a fenntartható fejlődés eszközeként kívánja előmozdítani. Az oktatásnak az emberek holisztikus fejlődésére kell összpontosítania, hogy felkészítse őket a társadalom minden dimenziójában való részvételre és aktív szerepvállalásra.

A CESIE egy Európai Tanulmányi és Kezdeményezési Központ, amely Palermóban, Szicíliában található. Ez egy nonprofit, politikamentes és nem kormányzati szervezet, amely több mint 80 országban valósít meg projekteket. A szervezetet 2001-ben alapították, és az olasz szociológus, Danilo Dolci (1924–1997) munkássága és elméletei inspirálták.

Az Athéni Lifelong Learning Intézet egy kutatási és oktatási intézet, amely Athénban, Görögországban található. Küldetése az innovációs folyamatok elősegítése és fejlesztése, elsősorban az oktatás és az élethosszig tartó tanulás, az emberi erőforrás-fejlesztés, a tudástársadalom és a társadalmi befogadás területein.

tevékenységeit CESIE koordinálta. A riport elkészítéséhez minden partner hozzájárult adatok gyűjtésével, melyek az egyes partnerországok nemzeti jelentésében szerepelnek.

A munkacsomag fő céljai a következők voltak:

1. Fontos észrevételek és ismeretek meghatározása a projekt keretén belül fejlesztett oktatási módszertanhoz.
2. A városi biológiai sokféleséggel kapcsolatos legsürgetőbb kihívások és az ezek kezelésére elfogadott intézkedések meghatározása az egyes partnerországokban.
3. A lakosok, szakértők és releváns érintettek bevonásának előmozdítása a városi biológiai sokféleség közös megteremtésében a kvalitatív kutatási tevékenységekben való hozzájárulásuk révén.
4. Innovatív jelentési módszertan kidolgozása, amely ötvözi a kvantitatív és kvalitatív kutatási módszereket egyaránt.
5. A városi biodiverzitás kezelésével és a vonatkozó politikai programmal kapcsolatos szempontok tudatosítása különböző városi kontextusok feltérképezésén és a jó gyakorlatok gyűjtésén keresztül.

A jelentés összegzi az egyes országok eredményeit, konkrét ajánlásokat megfogalmazva az asztali kutatás, a jó gyakorlatok, az interjúk és a fókuszcsoportok eredménye alapján, amelyek célja a városi biodiverzitás és a közös alkotás helyi állapotának feltérképezése volt.

1. *Asztali/szekunder kutatás:* a városi biodiverzitás védelmét szolgáló jelenlegi nemzeti gyakorlatok, kihívások és jogszabályok azonosítására, a városi biodiverzitással kapcsolatos európai programok és szakpolitikák terén elért nemzeti előrehaladás értékelésére, valamint bevált gyakorlatok meghatározására szolgált.
2. *Fókuszcsoport:* amelyen helyi lakosok, civil önkéntesek és szakértők vettek részt, mint érdekelt felek és a változás lehetséges helyi szereplői. A partnerek összesen 6 fókuszcsoportot szerveztek, partnerországonként egyet, minden fókuszcsoportban legalább öt résztvevővel.

3. *Interjúk*: a konzorcium tagjai azonosították és felvették a kapcsolatot a városi biodiverzitás területén tevékenykedő szakemberekkel, akik vállalták, hogy részt vesznek ebben a fázisában a projektnek.

4. *Jó gyakorlatok*: a partnerség olyan eseteket azonosított, melyek a projektet követően is fennmaradnak, és lehetővé tették egy olyan hálózat/intézmény kialakítását, ami az ügyért felelős volt és biztosította annak pozitív hatásait. Az esetek edukációs hatást gyakoroltak a környező lakosságra azáltal, hogy elősegítették az ökológiai műveltséget és az aktív részvételt. Partnerországoként három eset került meghatározásra.

Módszertan

A fejezet célja munkacsomagban lévő tevékenységek elvégzéséhez alkalmazott módszertan áttekintése. A tevékenységeket 2024 februárja és áprilisa között hajtották végre. CESIE a munkacsomag vezetőjeként útmutatókat és sablonokat dolgozott ki, amelyeket ezt követően minden konzorciumi partner jóváhagyott. A jelentés ismerteti az alkalmazott strukturált megközelítést, és kiemeli a tevékenységek végrehajtásának kulcsfontosságú lépéseit. A munkacsomag tevékenységei során alkalmazott módszertan biztosította az egységes és szisztematikus megközelítést minden résztvevő országban. A CESIE által létrehozott irányelvek és sablonok keretet biztosítottak az adatgyűjtéshez és elemzéshez, elősegítve a megbízható és összehasonlítható eredmények előállítását. A dokumentumok kidolgozásában való együttműködés rávilágított a partnerség és a közös megértés fontosságára a munkacsomag céljainak elérésében.

Asztali kutatás

A kutatás célja a városi biodiverzitás védelmével és előmozdításával kapcsolatos jelenlegi nemzeti gyakorlatok, kihívások és jogszabályok azonosítása volt az egyes partnerországokban. Emellett a városi biológiai sokféleséggel kapcsolatos európai programok és politikák terén elért nemzeti előrehaladás értékelése, valamint esettanulmányok meghatározása volt a cél.

Biodiverzitás – az egyes országok aktuális helyzete

Dánia

Mezőgazdaság: Dánia Európa legintenzívebben megművelt országa, területének körülbelül 60%-át mezőgazdasági területek foglalják el. Ez az intenzív mezőgazdaság jelentős hatással van a biológiai sokféleségre. A műtrágyák és vegyszerek használata az ország területének 56%-án évente rontja a természetes élőhelyeket és szennyezi az ökoszisztémákat.

Terület: A természetes élőhelyek számára nincs elegendő terület az extenzív mezőgazdaság és városi terjeszkedés miatt, ami az élőhelyek felaprózódásához vezet.

Szennyezés: A mezőgazdasági tevékenységekből származó nitrogén- és foszfor-szennyezés veszélyezteti a vízi környezetet, oxigénhiányt okozva és károsítva az vízi élővilágot.

Nagy testű legelőfajok hiánya: A történelem során az ilyen állatok fenntartották a nyílt területeket és változatos növényvilágot, hiányuk viszont a növényzet túlnövekedését és csökkent biodiverzitást eredményezett.

Invazív fajok: A nem őshonos fajok, mint például a kaukázusi medvetalp, a japán rózsza, a nyérc és a mosómedve kiszorítják az őshonos fajokat, és megzavarják az ökoszisztémákat.

Portugália

Urbanizáció: Az urbanizáció és a városok terjeszkedése az élőhelyek felaprózódásához és a biológiai sokféleség csökkenéséhez vezet.

A zöldterületek közötti kapcsolat hiánya korlátozza a génáramlást és csökkenti a biodiverzitást.

Szennyezés és talajfedés: A városi fejlődés lezárja a talajt, befolyásolva a vízkörforgást és a talaj egyensúlyát.

Monitoring és adatok hiánya: A fajokra és az ökoszisztémákra vonatkozó korlátozott adatok akadályozzák a hatékony megőrzési tervezést.

A biodiverzitás integrálása a várostervezésbe: A gazdasági növekedés sokszor előtérbe kerül a környezeti szempontokkal szemben.

Olaszország

Az élőhelyek elvesztése és fragmentációja: Az urbanizáció, a mezőgazdasági terjeszkedés és az infrastruktúra fejlesztése csökkenti a természetes élőhelyeket, megzavarva az ökoszisztémákat.

Invazív fajok: Az idegenhonos fajok kiszorítják az őshonos fajokat, megzavarva az ökológiai egyensúlyt.

Klímváltozás: A hőmérséklet- és csapadékmintázatok változásai megváltoztatják az élőhelyeket, veszélyeztetve az alkalmazkodni képtelen fajokat.

Szennyezés: Az ipari tevékenységek, a mezőgazdaság és a városi területek szennyezik az élőhelyeket és a víztesteket, károsítva az élővilágot.

A természeti erőforrások túlhasználata: A fenntarthatatlan kitermelés, túlhalászás és illegális fakitermelés kimeríti a populációkat és megzavarja az ökoszisztémákat

Földhasználat-változás: A természetes élőhelyek mezőgazdasági vagy városi területekké való átalakítása csökkenti a biológiai sokféleséget.

Tudatosság és megőrzési erőfeszítések hiánya: A biodiverzitás megőrzésével kapcsolatos társadalmi szerepvállalás és oktatás javításra szorul.

Görögország

Urbanizáció és a mezőgazdasági terjeszkedés az élőhelyek elvesztéséhez és felaprózódásához vezet. Különösen érintettek a tengerparti erdők és alacsonyabban fekvő erdők.

Éghajlatváltozás: Várhatóan fokozza az ökoszisztémák, különösen a vizes élőhelyek pusztulását és degradációját.

Fenntarthatatlan gyakorlatok: Az intenzív mezőgazdaság és a hagyományos mezőgazdasági gyakorlatok elhagyása károsítja az ökoszisztémákat.

Szennyezés: A különböző forrásokból származó talaj-, víz- és levegőszennyezés károsítja a biológiai sokféleséget.

Biológiai inváziók: Az invazív fajok megzavarják az őshonos ökoszisztémákat.

Erdőtüzek: A gyakori tüzek degradálják az erdőket és csökkentik a biológiai sokféleséget.

Magyarország

Földhasználat megváltozása: A gyepek és erdők, különösen a pannon sztyeppék, Magyarország legjelentősebb ökoszisztémái közé tartoznak, de egyre inkább fenyegeti őket a mezőgazdasági terjeszkedés és a

városfejlesztés. Az erdő-fragmentáció jelentős probléma, mivel megszakítja a vadvilág folyosóit és rontja az élőhelyek minőségét.

Vizes élőhelyek veszélyeztetettsége: A vizes élőhelyeket, különösen a Hortobágyi és Kiskunsági Nemzeti Parkot veszélyeztetik a lecsapolás, a területek átalakítása és a vízgazdálkodási gyakorlatok. A folyami élőhelyeket, így a Dunát és a Tiszát is érintik a hidrológiai változások, a gátépítés és a szennyezés, ami az élőhelyek degradációjához és a fajok csökkenéséhez vezet.

Intenzív mezőgazdaság: A növényvédő szerek, műtrágyák és más vegyi anyagok bemosódása az élővizetekbe eutrofizációt okoz, károsítva a vízi élővilágot.

Ipari tevékenységek: Hozzájárulnak a levegő és a víz szennyezéséhez, melyek hatással vannak mind a szárazföldi, mind a vízi ökoszisztémákra.

Klímaváltozás: A hőmérséklet- és csapadékmintázatok változásai hatással vannak a fajok eloszlására, fenológiára és az ökoszisztéma dinamikájára.

Invazív fajok: Az olyan invazív fajok, mint a ürömlevelű parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*), jelentős gazdasági és egészségügyi problémákat okoznak, miközben kiszorítják az őshonos fajokat és megzavarják az ökoszisztémákat. Az olyan vízi invazív fajok, mint a zebrakagyló (*Dreissena polymorpha*) megváltoztatják az édesvízi ökoszisztémákat, és kiszorítják az őshonos puhatestűeket.

Ausztria

Hidrológiai változások: A vizes élőhelyek és más víztestek hidrológiai változások miatti elvesztése hatással van a biodiverzitásra.

Mezőgazdaság: Mind az intenzív mezőgazdaság, mind az elhagyott területek veszélyeztetik a biodiverzitást a növényvédő szerek használata és az élőhelyek degradációja révén. Az ökológiai gazdálkodás magas aránya (27,7%) ellenére az ipari gazdálkodás továbbra is jelentős veszélyt jelent.

Erdőgazdálkodás: A holtfa eltávolítása és más erdészeti gyakorlatok hatással vannak a biológiai sokféleségre.

Éghajlatváltozás: Egyre nagyobb mértékben érinti a fajokat és az élőhelyeket, jelentős veszélyt jelentve a biodiverzitásra.

Földhasználat és széttagoltság: A nagymértékű földhasználat és a talajlefedés csökkenti az élőhelyek elérhetőségét, és városi hőszigeteket hoz létre.

Következtetés

Minden partner kiemelte a biológiai sokféleséggel kapcsolatos olyan közös veszélyeket, mint az élőhelyek elvesztése, a szennyezés, az éghajlatváltozás és az invazív fajok hatása. Napjainkban ezeknek a kihívásoknak a kezelése összehangolt erőfeszítéseket, jobb szakpolitikákat és fokozott közösségi tudatosságot igényel. Végül pedig elkötelezettségre van szükség Európa biológiai sokféleségének megóvása érdekében a jövő generációi számára.

A biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzeti politikák és gyakorlatok összefoglalása

Dánia

Dánia biodiverzitási politikája összhangban áll az EU és az ENSZ célkitűzéseivel, jelentősen támaszkodva az EU vidékfejlesztési forrásaira. Az ország jelentős kihívásokkal néz szembe a biodiverzitási célok elérése terén. 2020-ban Dánia a 20 Aichi biodiverzitási cél közül csak egyet teljesített, miközben a legtöbb cél esetében nem történt előrelépés vagy romlás figyelhető meg. A mezőgazdasági szektor politikai ereje akadályozza a szigorú biodiverzitási intézkedések bevezetését, előnyben részesítve az önkéntes szabályozásokat. Ennek ellenére egy 2021-ben elfogadott biodiverzitási csomag jelentős forrást biztosít új nemzeti természetparkok és őserdőterületek létrehozására. A „rewilding” kezdeményezés, amely nagy állatok és természetes élőhelyek fejlesztését foglalja magában, nyilvános vitát váltott ki, de általában támogatást élvez.

Portugália

Portugália kihívásokkal néz szembe a biodiverzitás megőrzése terén a növekvő urbanizáció miatt, különösen a Lisszaboni és Portói nagyvárosi területeken. Felismerve a városi biodiverzitás kritikus szerepét az ökoszisztéma-szolgáltatásokban és az emberi jólétben, az önkormányzatok kezdeményezéseket indítottak a városi biodiverzitás védelmére és előmozdítására, amelyeket különböző nemzeti politikák és stratégiák szabályoznak. Portugália elkötelezett a 2030-ig szóló Európai Biodiverzitási Stratégia és a Biológiai Sokféleség Egyezmény (CBD) mellett. A Környezetvédelmi és Klímaügyi Minisztérium megrendelte a „Biodiverzitás 2030” című tanulmányt a szakpolitikai döntéshozatal támogatására és a reformok felvázolására. A Nemzeti Természetvédelmi és Biodiverzitási

Stratégia 2030 a megőrzésre, a fenntartható használatra és a biológiai sokféleség előnyeinek igazságos megosztására összpontosít. Az olyan jogi keretek, mint a 142/2008. számú törvényerejű rendelet és a Nemzeti Védett Területek Rendszere (SNAC) 2023-ra Portugália területének 30%-ának védelmét célozták meg. Az önkormányzati tervek, például a Zöld Infrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterv és a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia 2018–2030, a biodiverzitás megőrzését szolgálják. Ezek a stratégiák hangsúlyozzák az ökoszisztéma-szolgáltatások és a zöld infrastruktúra fontosságát az éghajlati alkalmazkodásban és a fenntartható fejlődésben.

Olaszország

Olaszország Nemzeti Biodiverzitási Stratégiája és Cselekvési Terve (NBSAP), amely összhangban van a Biológiai Sokféleség Egyezményével (CBD), átfogó stratégiákat fogalmaz meg a biodiverzitás megőrzésére, beleértve az élőhelyek, fajok és genetikai sokféleség védelmét. Az ország védett területek hálózatát hozta létre, beleértve a nemzeti és regionális parkokat, természetvédelmi területeket és a védett tengeri területeket. Olaszország jogszabályai, mint például a Környezetvédelmi Kódex és a Védett Területek Kerettörvénye támogatják a biodiverzitás megőrzését és a környezetgazdálkodást. A fenntartható mezőgazdasági és erdőgazdálkodási gyakorlatok elősegítik a biodiverzitásra gyakorolt hatások minimalizálását. Az invazív fajok megelőzésére irányuló intézkedések közé tartozik a korai felismerés és a lakossági tájékoztató kampányok. A tudományos kutatások és monitoring tevékenységek, amelyeket például az ISPRA végez, kulcsfontosságúak a biodiverzitás állapotának értékelésében, a fenyegetések azonosításában és a változások nyomon követésében. Ezek az erőfeszítések alátámasztják Olaszország elkötelezettségét a nemzetközi biodiverzitás-megőrzési célok mellett.

Görögország

Görögország megerősítette a biológiai sokféleség megőrzésének keretrendszerét robusztus törvényekkel és a védett területek kezelésére létrehozott szervezetekkel. A Nemzeti Biodiverzitási Stratégia integrálja a biodiverzitás szempontjait különböző ágazati politikákba. A Natura 2000 hálózat bővítése javította az élőhelyek védettségi állapotát. Görögország erőfeszítései a biodiverzitással kapcsolatos ismeretének és állapotának

javítására irányulnak, amelyeket átfogó cselekvési tervek támogatnak. A Natura 2000 hálózat az uniós irányelvek értelmében számos európai jelentőségű élőhelyet és fajt véd, jelentős mértékben hozzájárulva Görögország biológiai sokféleségének megőrzéséhez.

Magyarország

Magyarország törvényeket, stratégiákat és szabályozásokat fogadott el a biodiverzitás védelme érdekében mind nemzeti, mind lokális szinten. Ezek a politikák a biodiverzitás megőrzését célozzák az élőhelyek védelmével, a fenntartható területhasználattal és az ökoszisztéma-gazdálkodással. Néhány szabályozás globális és EU-s jogszabályokhoz, előírásokhoz igazodik.

Az ötödik Nemzeti Környezetvédelmi Program átfogó nemzeti stratégiai tervezési dokumentumként szolgál a környezetvédelmi ügyekben, és keretet biztosít a különböző környezetvédelmi ágazati stratégiák, programok és tervek számára. A Nemzeti Természetvédelmi Aplanterv Magyarország természetvédelemmel kapcsolatos stratégiai tervezési dokumentuma, amely a Nemzeti Környezetvédelmi Program szerves részeként meghatározza az állami természetvédelmi feladatok főbb célkitűzéseit, valamint kijelöli az intézkedési irányokat az érintett állami szervek, különösen a természetvédelmi hatóságok számára. Az egyik legfőbb célja a biológiai sokféleség megőrzése. Az átfogó terv elkészítéséhez a természetvédelemmel kapcsolatos adatokat monitoringprogramok keretében gyűjtik. E programok egyike a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer, amely országos programként hosszú távon követi nyomon a biológiai sokféleség állapotát és változásait Magyarországon. A harmadik Nemzeti Biodiverzitási Stratégia tükrözi az EU elkötelezettségét az EU Biodiverzitási Stratégia 2030-ig megvalósításában, valamint támogatja az ENSZ által meghatározott Fenntartható Fejlődési Célok (SDG) 2030-as elérését. A Zöld Infrastruktúra Fejlesztési Konceptió kiemeli a biodiverzitás megőrzésének fontosságát, és alapot nyújt a Zöld Infrastruktúra Hálózat Fejlesztési és Fenntartási Akciótervhez, amelyet az önkormányzatok készítenek el. A Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia megemlíti, hogy a változatos rendszerek jobban ellenállnak a változásoknak, így az éghajlatváltozásnak is, míg a Nemzeti Biodiverzitási Stratégia (lásd fentebb) hangsúlyozza, hogy az ökoszisztéma-szolgáltatások és a zöld infrastruktúra elemei elősegítik az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást. A Nemzeti Tájstratégia (2017-2026) a természeti

erőforrások védelméen keresztül közvetetten hozzájárulhat a biodiverzitás védelméhez, amely e stratégia egyik fő célkitűzése. Számos önkormányzat fogadott el stratégiákat és terveket (például a Településfejlesztési Konceptiót, az Integrált Településfejlesztési Stratégiát, a Zöld Infrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akciótervet, valamint a Települési Környezetvédelmi Programot), amelyek elősegítik a természeti erőforrások megőrzését, a természeti területek védelmét és fejlesztését, valamint kiemelik a biodiverzitás megőrzésének fontosságát. Egy jelentős probléma azonban a szabályozási rendszerben, hogy Magyarországnak nincs különálló Környezetvédelmi Minisztériuma, amely koordinálhatná a környezetvédelemmel kapcsolatos összes szabályozást. Az évek során a természet- és környezetvédelemhez kapcsolódó intézményi keretek számos változáson mentek keresztül. A biodiverzitás, a zöld infrastruktúra és a természetalapú megoldások (TAM) iránti felelősség Magyarországon több minisztérium között oszlik meg. Az intézményi széttagoltság és a felelősségi körök gyakori változásai akadályozzák az összehangolt munkát. Bár a természetvédelem fontossága egyre nagyobb elismerést kap, szükség van egy átfogó intézményi keretre a biodiverzitás és az TAM számára.

Ausztria

Ausztria biológiai sokféleség megőrzésére irányuló erőfeszítései a Biológiai Sokféleség Egyezmény (CBD) összhangban álló Nemzeti Biodiverzitási Stratégiájában és Akciótervében (NBSAP) gyökereznek. A terv stratégiákat és intézkedéseket tartalmaz az élőhelyek, a fajok és a genetikai sokféleség megőrzésére. Kulcsfontosságú intézkedések közé tartozik az EU irányelveinek, például az Élőhelyvédelmi Irányelv és a Madárvédelmi Irányelv végrehajtása, valamint a nemzeti szabályozások alkalmazása. Ausztria védett területek hálózatát hozta létre, beleértve a nemzeti parkokat, regionális parkokat és természetvédelmi területeket, mint például a Dürrenstein Vadon, egy őserdő amely a Világörökség része. Ezen intézkedések ellenére Ausztria Natura 2000 területeinek állapota aggasztó. A jelentések azt mutatják, hogy ezeknek a védett területeknek a 80%-a rossz állapotban van, ami rávilágít a meglévő szabályozás korlátozott hatására. Az Élőhely-helyreállítási Törvény, amelynek célja, hogy 2030-ra az EU szárazföldi és tengeri területeinek 20%-át helyreállítsa, az osztrák állami természetvédelmi tisztviselők részéről ellenállásba ütközik. A biodiverzitás-monitorozás továbbra is elégtelen, jelentős hiányosságokkal az adatgyűjtésben és -elemzésben, amelyek pedig alapvető fontosságúak a

biodiverzitás állapotának felméréséhez és a Fenntartható Fejlődési Cél 15 (Élet a szárazföldön) eléréséhez.

Következtetés

Az európai országok különböző megközelítéseket alkalmaznak a biodiverzitás megőrzésére, amelyeket a helyi adottságok és kihívások jelentősen befolyásolnak. Ausztria és Olaszország átfogó nemzeti stratégiákkal és jogi keretekkel rendelkezik, míg Portugália a városi biodiverzitás integrálására összpontosít politikáiba. Dánia erőfeszítéseit a jelentős finanszírozás és az társadalmi támogatás ellenére is hátráltatja a politikai dinamika. Görögország szilárd jogi kerete és a védett területek bővítése erős elkötelezettséget mutatnak a biológiai sokféleség megőrzése mellett. Magyarország strukturált cselekvési keretrendszerrel rendelkezik a természeti erőforrások védelmére és megóvására nemzeti szinten, miközben hozzájárul az európai biodiverzitási célok eléréséhez is.

A biodiverzitás közös megteremtése (co-creation)

Az ENSZ Fenntartható Fejlődési Céljainak (SDG-k) sikeres végrehajtásához inkluzív partnerségekre van szükség a kormányok, a magánszektor és a civil társadalom között. Ezt az elvet foglalja magában az SDG 17: Partnerségek a célok eléréseért. A biodiverzitás megőrzése, amely kifejezetten az SDG 15 (Élet a szárazföldön) alatt szerepel, átalakító és strukturális változásokat igényel, amelyeket együttműködő megközelítések tesznek lehetővé. Ez a jelentés feltárja a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kezdeményezések közös létrehozását Ausztriában, Dániában, Portugáliában, Olaszországban, Görögországban és Magyarországon, kiemelve a jogi kereteket, a kulcsfontosságú kezdeményezéseket és ajánlásokat, a biodiverzitás javítására több szereplőt bevonó partnerségek révén.

Dánia:

Helyi és regionális biodiverzitási kezdeményezések, együttműködési keretek:

Dánia hangsúlyt fektet a helyi és regionális együttműködésre a biodiverzitás megőrzése érdekében. Az ideiglenes politikai bizottságok, -az úgynevezett §17.4 udvalg-, választott politikusokat és külső képviselőket vonnak be a döntéshozatalba.

Kulcsfontosságú kezdeményezések:

Lyngby-Taarbæk önkormányzat: Helyi vállalatokat vont be a biodiverzitási stratégia kidolgozásába az általuk kezelt területekre vonatkozóan.

Ringsted önkormányzat: Párbeszédet kezdeményezett a polgárok és földtulajdonosok között egy helyi természetvédelmi park létrehozása érdekében.

NGO-vezette projektek: Az olyan szervezetek, mint a 'VildmedVilje' a biodiverzitás növelését szolgálják azáltal, hogy tevékenységeken és oktatási programokon keresztül bevonják a különböző érdekelt feleket.

Fjord együttműködések: Az olyan kezdeményezések, mint az 'Odense Fjord samarbejdet' és a 'SundVejde Fjord', több érdekelt felet vonnak be a vízi környezetek helyreállításába.

Portugália

Innovatív projektek felfedezése, jogi keret és nemzeti kezdeményezések: Portugália egyre inkább alkalmazza a „co-creation” megközelítést a biodiverzitás megőrzésében. Helyi és nemzeti szinten is megjelennek együttműködési projektek különböző érdekelt felek bevonásával.

Kulcsfontosságú kezdeményezések:

URBiNAT projekt: A Portimão önkormányzatával együttműködésben folyó projekt célja természet alapú városi megoldások kidolgozása.

Helyi Éghajlatváltózási Alkalmazkodási Tervek (PLAAC): Setúbal, Sesimbra és Palmelavárosok számára kidolgozott tervek, amelyek különböző stratégiák révén segítik az éghajlatváltáshoz való alkalmazkodást.

LivingSoiLL projekt: Fenntartható talajgazdálkodásra fókuszáló projekt, amely „élő laboratóriumokat” hoz létre az innovatív megoldások tesztelésére.

Új Zöld Paktum: Együttműködés a kormány, az akadémiai szféra és civil szervezetek között egy fenntarthatósági keretrendszer kidolgozására.

Ajánlások:

Közösségi részvétel fokozása: A helyi közösségek aktívabb bevonása a biodiverzitási projektekbe a fenntarthatóság biztosítása érdekében.

Tudásmegosztás előmozdítása: A jó gyakorlatok és innovációk cseréjének elősegítése a különböző régiók között.

Olaszország

Többszereplős együttműködés a biodiverzitás érdekében:

Olaszország biodiverzitásvédelmi megközelítése magában foglalja a kormányzati szervek, civil szervezetek, vállalatok, tudósok és a lakosság együttműködését.

Kulcsfontosságú kezdeményezések:

WWF Olaszország: Együttműködik a kormányzati szervekkel a védett területek, a fenntartható mezőgazdaság és a halászat területén.

Vállalati részvétel: A vállalatok részt vesznek az élőhely-helyreállításban, a biodiverzitási kompenzációkban és a fenntartható ellátási láncok kezelésében.

Közösségi tudomány (citizen science): Az oktatási programokon és közösségi tudományos projektekben való lakossági részvétel hozzájárul a monitorozási és megőrzési erőfeszítésekhez.

Ajánlások:

Vállalati partnerségek erősítése: További vállalatok ösztönzése a biodiverzitásvédelemben való részvételre a vállalati társadalmi felelősségvállalás keretében.

Közösségi részvétel fokozása: A közösségi tudomány és az oktatási kezdeményezések támogatásának növelése.

Görögország

Átfogó stratégiák és közösségi részvétel:

Görögország Nemzeti Biodiverzitási Stratégia és Cselekvési Terve (NBSAP) keretét biztosít a biodiverzitás megőrzésére az érdekelt felek bevonása, a szakpolitikák integrálása és a monitorozás javítása révén.

Kulcsfontosságú kezdeményezések:

Natura 2000 hálózat: A védett területek együttműködésen alapuló kezelése, amely a természetvédelmi célok és a társadalmi-gazdasági érdekek egyensúlyára törekszik.

Közösségi alapú projektek: Az olyan kezdeményezések, mint a közösség által kezelt erdők és part menti övezetek, megerősítik a helyi közösségeket.

Tudományos kutatás és közösségi tudomány: Az együttműködő kutatási projektek és a biodiverzitás-monitorozásban való lakossági részvétel bővíti az ismereteket és növeli az elkötelezettséget.

Ajánlások:

Közösségi alapú projektek bővítése: Növelni kell a közösség által kezelt természetvédelmi projektek számát és mértékét.

Kutatás és monitorozás támogatása: Finanszírozást kell biztosítani az együttműködő kutatások és az állampolgári tudományos kezdeményezések számára.

Magyarország

Együttműködésen alapuló megközelítések a biodiverzitás megőrzéséhez: Magyarország biodiverzitását az élőhelyek elvesztése, a szennyezés és az éghajlatváltozás fenyegeti, annak ellenére, hogy gazdag ökoszisztémákkal és endemikus fajokkal rendelkezik.

Kulcsfontosságú kezdeményezések:

Tisza vízgyűjtő helyreállítása: Az együttműködő erőfeszítések javították a vízminőséget és a biodiverzitást.

Pannon Eagle Life projekt: A parlagi sas védelmét célzó projekt, amely élőhely-helyreállítással és közösségi bevonással valósul meg.

Közösségi alapú ökoturizmus: Az olyan területeken megvalósuló projektek, mint az Őrségi Nemzeti Park, elősegítik a természetvédelmet, miközben gazdasági előnyöket is nyújtanak.

Ajánlások:

Közösségi részvétel fokozása: A közösségi tudomány és társadalom nagyobb arányú bevonása.

Ismeretterjesztés növelése: Oktatás és tájékoztatás növelése a társadalom számára.

Ausztria

Az SDG-k beépítése a nemzeti politikákba:

Jogi keret és nemzeti elkötelezettség: Ausztria elkötelezett a 2030-as Agenda és annak Fenntartható Fejlődési Céljai (SDG-k) mellett, amelyek megvalósítása az összes szövetségi minisztérium feladata. A Miniszterek Tanácsa által létrehozott Fenntartható Fejlődési Menetrend tárcaközi munkacsoportja koordinálja ezeket az erőfeszítéseket, hangsúlyozva a több érdekelt felet tömörítő partnerségek fontosságát az olyan társadalmi fenyegetések kezelésében, mint az éghajlatváltozás és a biodiverzitás csökkenése.

Kulcsfontosságú kezdeményezések:

respACT: Az ENSZ Globális Megállapodásának nemzeti koordinációs központjaként a respACT a fenntartható fejlődést népszerűsíti a vállalkozások körében. 2020-ban 129 tagvállalatot számlált.

Szövetségi államok részvétele: Ausztria szövetségi államai hajtják végre a természetvédelmi törvényeket és biodiverzitási kezdeményezéseket, hangsúlyozva az alulról felfelé irányuló kormányzás fontosságát.

Ajánlások:

Tárcaközi együttműködés erősítése: A szövetségi minisztériumok közötti koordináció fokozása a biodiverzitással kapcsolatos célok összes szektorba való integrálása érdekében.

Következtetés

A biodiverzitás közös megteremtése magában foglalja a különböző érdekelt felek aktív részvételét több ágazatban. Ez az együttműködésen alapuló megközelítés elengedhetetlen a biológiai sokféleség megőrzésével kapcsolatos összetett kihívások kezeléséhez. A partnerségek erősítésével, a közösségek bevonásának fokozásával, a tudományos kutatások támogatásával és a fenntartható gyakorlatok előmozdításával az európai országok biztosíthatják természeti örökségük ellenállóképességét és fenntarthatóságát. Ausztria, Dánia, Portugália, Olaszország, Görögország és Magyarország tapasztalatai és kezdeményezései értékes betekintést és jövőbeli modelleket nyújtanak.

Fókuszcsoportok

Módszertani áttekintés

1. A résztvevők kiválasztása és meghívása

Kezdetben felvettük a kapcsolatot olyan érintettekkel a partnerhálózatunkból, akikkel korábban együttműködtünk és bizalmat építettünk ki. Ezek az érdekelt felek a városi biodiverzitás területén megvalósított hatékony projektjükről ismertek. Ezen felül helyi lakosokat és önkénteseket is meghívtunk a megbeszélésre. Meghívást küldtünk a partnerszervezeteknek is, amelyek aktívan részt vesznek közösségi kezdeményezésekben, és kiterjedt polgári és önkéntes hálózattal rendelkeznek.

2. Előkészületek a megbeszélésre

Időpont egyeztetése:

Konkrét időpontot tűztünk ki a fókuszcsoportos megbeszélésre, amelyeket személyesen és online tartottunk.

Kérdések kidolgozása:

Egy rövid kérdéssort dolgoztunk ki a konzorciumi partnerekkel együttműködve, amely a városi biodiverzitás konkrét aspektusait célozta, mint például kihívásokat, percepciókat, lehetséges megoldásokat és lehetőségeket. A kérdéseket előzetesen elküldtük a résztvevőknek, hogy megfontolt és felkészült válaszokat adhassanak.

Hozzájárulás és etikai szempontok:

Meghívólevelet és egy hozzájárulási nyilatkozatot készítettünk a résztvevők adatkezeléssel kapcsolatos engedélyének beszerzésére. A nyilatkozat részletezte az interjú célját és az információk projektben való felhasználásának módját. A hozzájárulási nyilatkozatok az adott ország nyelvére le lettek fordítva.

3. A fókuszcsoport lebonyolítása

Bemutatkozás:

A megbeszélést a projekt bemutatásával kezdtük, ismertetve annak céljait és jelentőségét. Ez segítette a résztvevők bevonásában és a megbeszélés kontextusának megteremtésében.

Az interjú felépítése: A fókuszcsoport az előre kidolgozott kérdéssort követte, a városi biodiverzitás konkrét aspektusaira összpontosítva. A kérdéseket úgy alakítottuk ki, hogy részletes betekintést nyerjünk, és az interjúalanyok szakértelmére építettünk. Bevezető kérdéseket is feltettünk,

hogy kényelmes légkört teremtsünk, és információt gyűjtsünk a résztvevők profiljáról, érdeklődési köréről és lakókörnyezetéről.

4. Dokumentáció és adatkezelés

A fókuszcsoportos megbeszéléseket hangfelvétellel és fényképekkel dokumentáltuk a pontos kiértékelés érdekében és a hozzájárulási nyilatkozatokat is aláírtuk a résztvevőkkel, valamint egy jelenléti ívet a személyes fókuszcsoport esetén. Ezek után egy írásos összefoglaló készült a megbeszélésen elhangzottakról. A fókuszcsoport körülbelül 2 órát vett igénybe, elegendő időt biztosítva a mélyreható beszélgetésekre.

Az összegyűjtött adatokat elemeztük, hogy azonosítsuk a városi biodiverzitással kapcsolatos közös témákat, kihívásokat, percepciókat, lehetséges megoldásokat és lehetőségeket. A fókuszcsoportos megbeszélés eredményeiről minden partner összefoglaló jelentést készített.

Következtetés

A fókuszcsoportokban alkalmazott módszertan átfogó és inkluzív megközelítést biztosított a városi biodiverzitással kapcsolatos meglátások gyűjtéséhez. Az érintettek bevonásával, strukturált kérdések alkalmazásával, a hozzájárulások beszerzésével és a megbeszélések alapos dokumentálásával a partnerek értékes adatokat gyűjtöttek, amelyek megalapozzák a jövőbeni biodiverzitási kezdeményezéseket és politikákat.

Fókuszcsoport kérdéssor

1. Mi az Ön elképzelése a városi biodiverzitásról?
2. Tudja, hogy milyen állapotban van és milyen változások történnek a városi biodiverzitással az Ön városában/térségében/országában?
3. Fontosnak tartja-e a biodiverzitás növelését városában/térségében/országában?
4. Hogyan nézne ki az élete, ha a biodiverzitás állna az első helyen?
5. Mi tenne fenntarthatóvá egy városi biodiverzitási kezdeményezést?
6. Milyen zöldfelület fontos az Ön számára?
7. Ön szerint elegendőek a zöld felületek?
8. Javítaná őket és ha igen, hogyan?
9. Milyen kihívásokkal kell szembenézni a városi biodiverzitással kapcsolatos fejlesztéseknek az Ön környezetében?
10. Hogyan szeretne hozzájárulni a városi biodiverzitás fejlesztéséhez?

Fókuszcsoport résztvevői

A fókuszcsoportok résztvevőinek listája az egyes országokban

Dánia

Öt polgár Vejle község körzetéből:

- Két polgár, akik érdeklődnek a biológiai sokféleség iránt, de nem vesznek részt önkéntes csoportokban vagy szervezetekben.
- Egy polgár „két szerepben” – az önkormányzat Természet és Szabadidő osztályának alkalmazottja, valamint önkéntes egy helyi közösségi kertet működtető csoportban.
- Egy polgár „két szerepben” – vállalkozó egy természeti területen működő rendezvény- és üdülőhely-szolgáltatásban, valamint önkéntes a „The Butterfly Movement” nevű szervezetben, amely néhány éve alakult Vejle-ben.
- Egy önkéntes polgár, aki közösségi kertek létrehozását és a biodiverzitás növelését célzó projektet indított otthonában, amely egy lakásszövetkezet.

Portugália

Öt polgár Vila Nova de Gaia önkormányzat területéről:

- Két biodiverzitás iránt érdeklődő polgár
- Egy környezetvédelmi technikus
- Két tájépítész.

Olaszország

Öt szakember:

- A WWF elnöke – Északnyugat-Szicília régió
- A WWF alelnöke – Északnyugat-Szicília régió
- Két WWF önkéntes
- Egy nonprofit szervezet (TuSei la Città) önkéntese

Görögország

- Egy athéni Nea Smyrni városrészben élő polgár, a Görög Oktatási Minisztérium nyugalmazott magas rangú tisztviselője, aki környezeti nevelési projekteket vezetett, és továbbra is aktívan érdeklődik a környezetvédelem és a közös létrehozás iránt.
- Egy athéni NGO projektvezető, aki széles körű szakmai tapasztalattal rendelkezik környezetvédelmi projektek terén.

- Egy NGO tulajdonosa, athéni Kifissia lakója, aki számos projektben aktív önkéntes.
- A krétai Chania egyik lakosa, aki részben Athénban él, mezőgazdasági tanulmányokat folytatott, és egy bio park és farm tulajdonosa Krétán.
- Egy másik krétai chaniai lakos, mezőgazdasági hallgató, aki több közös létrehozási kezdeményezésben vesz részt, például fák ültetésében az önkormányzatokkal és civil szervezetekkel együttműködve.
- Egy tisztviselő a Szociális Szolidaritás Főtitkárságán, aki sérülékeny közösségekkel dolgozik, és közös létrehozási projekteken keresztül városmegújítással foglalkozik.
- Egy építőmérnök, aki számos zöld projektet felügyelt, és aktív környezetvédelmi aktivista.
- Egy agrármérnök és projektmenedzser egy non-profit szervezetnél, aki úttörő szerepet játszott a közös létrehozási módszerek alkalmazásában a nagyobb athéni térségben.

Magyarország

- A XIX. kerületi önkormányzat Zöld Program Irodájának munkatársa.
- Egy XIX. kerületi polgár, a Kiserdő Egyesület tagja. Az egyesület célja egy kis városi erdő védelme a XIX. kerületben.
- Egy XIX. kerületi polgár, közösség-szervező az Átalakuló Wekerle keretében. Az Átalakuló Wekerle az magyar Átalakuló Közösségek és a nemzetközi „Transition Towns” mozgalom tagja. Céljuk az városi kertészkedés, az aktív részvétel, az együttműködés és szolidaritás új formáinak népszerűsítése, valamint figyelemfelhívó események szervezése ezekben a témákban.
- Egy XIX. kerületi polgár és a Kiserdő Egyesület tagja.
- Egy XIX. kerületi polgár, a Mohamanó Élmény Műhely Alapítvány elnöke. Az alapítvány hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket és fogyatékkal élő embereket segít és támogat. Tevékenységeik között szerepel a környezetvédelem fontosságának népszerűsítése.

Ausztria

Hat bécsi állampolgár:

- Egy „ehető városok” területén tevékenykedő aktivista és kutató.

- Egy több csoportban aktív résztvevő, szenvedélyes madarász, aki a tájvédelem területén tevékenykedik, valamint aktívan részt vesz a GYBN-ben és bécsi helyreállítási projekteken.
- Egy résztvevő, aki a Forum platformot vezeti, amely a fenntarthatóságot népszerűsíti Bécsben.
- Egy résztvevő, aki aktív tagja egy bécsi közösségi kertnek, amely egy nagy tájpark része.
- Egy résztvevő, aki egy Bécs déli részén elindított projektben vesz részt; a projekt lakókörnyezetben zajlik, ahol a kaszálás intenzitását csökkentették, és élőhelyeket alakítottak ki.

Interjúk

Módszertani áttekintés

Hozzájárulás és cél ismertetése: Az interjúk előtt a résztvevő szakemberektől hozzájárulást kértünk a megadott információk projekten belüli felhasználásához. Az interjúk célját és az összegyűjtött információk felhasználási módját ismertettük az interjúalanyokkal.

Interjúfonál: Egy átfogó kérdés- és témalistát állítottunk össze az interjúk levezetésére. Bevezető kérdéseket is beillesztettünk, hogy háttérinformációkat gyűjtsünk az interjúalany munkájáról és szakterületéről.

Fókuszterületek: A kérdéseket a városi biodiverzitás kulcsfontosságú aspektusainak lefedésére alakítottuk ki, beleértve a kihívásokat, sikereket, aktuális trendeket és lehetséges megoldásokat. Minden interjúalanyunk ugyanazt a tíz kérdést tettük fel.

Interjúk lebonyolítása: Három szakértőt hívtunk meg, akik mind beleegyeztek, hogy részt vesznek egy online interjúban. Az interjúk körülbelül egy órában tartottak, és az elemzés érdekében rögzítettük őket.

Adatgyűjtés és elemzés: Az interjúk során a válaszokat összegyűjtöttük, különös figyelmet fordítva a szakértők véleményére és tapasztalataira a városi biodiverzitás kapcsán. Az interjúk hanganyagait átírással kerültek az elemzés érdekében. Minden partner elkészített egy nemzeti összefoglalót a válaszokról, kiemelve a legfontosabb meglátásokat és közös témákat.

Interjúkérdések

1. Milyen prioritást élvez a biodiverzitás az Ön szakmai munkájában?

2. Milyen a biológiai sokféleség jelenlegi állapota/szintje az Ön városában/régiójában/országában? Kérjük, vegye figyelembe a vonatkozó módszereket, eszközöket és technológiákat, amelyek eddig működtek.
3. Kik a legfontosabb érintettek?
4. Milyen jogi keretek támogatják/akadályozzák a biológiai sokféleséggel kapcsolatos intézkedéseket?
5. Mi működik/nem működik ezen azonosított jogi keretek közül? Mondjon 3 fő példát!
6. Ön szerint szükség van-e további stratégiákra? Kérjük, vegye figyelembe a már eddig is működő releváns módszereket, eszközöket és technológiákat.
7. Ön szerint milyen adaptációkra lenne szükség a városi biodiverzitás virágzásának biztosításához? (infrastruktúra, gazdasági és társadalmi szint)
8. Mi a véleménye a közös alkotásról, volt-e benne tapasztalata?
9. Megosztaná, hogy mi volt a közös alkotás megtapasztalásának első előnye? Kérjük, vegye figyelembe a már eddig is működő releváns módszereket, eszközöket és technológiákat.
10. Ön szerint melyek azok a főbb kérdések, amelyek azonnali beavatkozást igényelnek a városi környezetben?

Interjúk résztvevői

Az interjúk résztvevőinek listája az egyes országokban

Dánia

- Projektmenedzser a Vejle Önkormányzat Természet és Szabadidő részlegén, természetkezelési, altalajprojektekkel, állattenyésztéssel és városi természeti projektekkel foglalkozik.
- Természetvédelmi túravezető az Økolariet-nél (Vejle Önkormányzat), aki különböző célcsoportok számára szemléletesen mutatja be a természetet és a biodiverzitást.
- Projektmenedzser a 2030skov szervezetnél, amely mini erdők létrehozásán dolgozik Dániában.

Portugália

- Biológus, vezető környezetvédelmi technikus a GaiUrb-nál
- Biológus, a VERDE koordinátora
- Biológus, a Laboratório da Paisagem ügyvezető igazgatója

Olaszország

- Táj- és területépítész tagja a tuseilacittà szervezetnek, mely egy palermói székhelyű civil szervezet, amely helyi projektekkel foglalkozik az állampolgári részvétel és városrehabilitáció területén.
- Biodiverzitás-menedzser a Legambiente-nél, egy olasz környezetvédelmi szervezetnél, amely az 1970-es évek második felében indult anti-nukleáris mozgalomból nőtte ki magát.
- Egy biológus

Görögország

- Az Észak-Égei Régió Kutatási, Oktatási, Innovációs és Fejlesztési Társaságának (ELORIS) főigazgatója
- Az Organisation Earth oktatási környezetvédelmi műhelymunkáinak tervezésének és megvalósításának vezetője

Magyarország

- Főtájépítész, a Fővárosi Önkormányzat Tájépítészeti Osztályának vezetője
- Biológus, az Ökológiai Kutatóközpont kutatócsoportjának vezetője
- A Green City Hungary civil szervezet társalapítója és szakmai igazgatója

Ausztria

- Korábbi munkatárs a Global2000-nél, jelenleg a BMK – Klímaügyi és Energiaügyi Minisztérium alkalmazottja.
- A BMK - Klímaügyi és Energiaügyi Minisztérium egy munkatársa
- Zoológus
- Tájtervező

Valamennyi résztvevő hozzájárult ahhoz, hogy szerepeljen a projekt jelentésében.

Jó gyakorlatok

Módszertani áttekintés

A folyamat több projekt átfogó áttekintésével kezdődött. A jó gyakorlatok kiválasztásának kritériumai a következők voltak:

Társadalmi innováció: Olyan gyakorlatok, amelyek elősegítik a társadalmi változást és a közösségi részvételt.

Gazdasági hatások: Jelentős pozitív gazdasági és környezeti hatásokat kiváltó kezdeményezések

Biodiverzitás növelése: Projektek, amelyek különböző módszerekkel a biodiverzitás növelését célozzák.

Körkörös gazdaság: Fenntarthatóságot és a helyi turizmus javítását előmozdító modellek.

Oktatási tevékenységek: Hátrányos helyzetű embereket célzó programok a készségek és lehetőségek fejlesztésére.

Területazonosítás: Együttműködés az önkormányzatokkal a biodiverzitási projektekhez alkalmas területek azonosítására.

A jó gyakorlatok esetei

Dánia

- Vejle önkormányzata: „*More Nature in the Cities*” projekt (www.vejle.dk/borger/mit-liv/natur-og-udeliv/biodiversitet-og-naturpleje/vilde-vejle/natur-i-byen/)
- A Tirsbæk lakóövezet: „*Tirsbæk hills*” projekt ([www.vejle.dk/borger/mit-liv/natur-og-udeliv/biodiversitet-og-naturpleje/vilde-vejle/biodiversitetsprojekter/tirsbaek-bakker-det-vildeste-villakvarter /](http://www.vejle.dk/borger/mit-liv/natur-og-udeliv/biodiversitet-og-naturpleje/vilde-vejle/biodiversitetsprojekter/tirsbaek-bakker-det-vildeste-villakvarter/))
- Vejle község: „*WILDE VEJLE*” (<https://www.vejle.dk/borger/mit-liv/natur-og-udeliv/biodiversitet-og-naturpleje/vilde-vejle/>)

Portugália

- Plantar Lousada, Lousada, Porto települése
- FUTURO projekt – 100 000 erdőre tervezett Área Metropolitana do Porto (www.100milarvores.pt/)
- Nemzeti szintű projekt: Act4Nature (www.act4nature.com/en/)

Olaszország

- Largo alla Scuola projekt Palermóban (www.facebook.com/TuSeiLaCitta/)
- Természet alapú megoldások a mediterrán városok regenerálására projekt, Catania
- Fioraia projekt – Új tájtervező a biodiverzitásért, Torino

(www.torinosocialimpact.it/attivita/progetto-fioraia-una-filiera-del-paesaggio-per-la-biodiversita)

Görögország

- Zsebparkok, Athén önkormányzata (www.cityofathens.gr/)
- A “Center of the Earth” az “Organization Earth” szervezetnél (<https://www.organizationearth.org/>)
- Nemzeti szint: Észak-Égei Régió Kutatási, Oktatási, Innovációs és Fejlesztési Társasága (ELORIS) (<https://www.eloris.gr/>)

Magyarország

- Budapest: Aurora Klímakert Budapesten (<https://auroraonline.hu/klimakert/>)
- Klímaadaptív városi gyepgazdálkodás Veszprém városában avagy „Vadvirágos Veszprém” projekt <https://tajepiteszet.uni-mate.hu/b%C3%A1thoryn%C3%A9-nagy-ildik%C3%B3-r%C3%A9ka>
- Nemzeti ökoszisztéma szolgáltatás feltérképezése és értékelése- Magyarország ökoszisztéma térképe <http://alapterkep.termeszem.hu/>

Ausztria

- Bécs városa: Kertészet a sarkon – fagödrök zöldítése //”GARTELN UMS ECK - BAUMSCHEIBEN BEGRÜNEN (<https://www.gbstern.at/themen-projekte/urbanes-garteln/garteln-ums-eck/>)
- St. Pölten, Ausztria: Sonnenpark St. Pölten - A sokszínűség parkja <http://www.solektiv.at/>
- „A Bécsi Egyetem biodiverz kampusza”, az Öko Campus Wien által (<https://oekocampuswien.com/>)

Összefoglalás

Az asztali kutatás főbb eredményeinek összefoglalása

Dánia

Biodiverzitás és városfejlesztés

Dánia biodiverzitása csökkenő tendenciát mutat, elsősorban az intenzív mezőgazdaság, az élőhelyek feldarabolódása és a szennyezés miatt. A nemzeti politikák célja, hogy összhangban legyenek az EU és az ENSZ biodiverzitási céljaival, de erős agrárérdekek nehezítik ezek megvalósítását.

Kihívások

Várostervezés: A jelenlegi várostervezés elsősorban az emberi igényeket és a pénzügyi hasznot helyezi előtérbe a biodiverzitással szemben.

Közösségi részvétel: Szükség van a polgárok nagyobb mértékű bevonására és a biodiverzitással kapcsolatos problémák jobb megértésére.

Kulcsfontosságú kezdeményezések

Önkormányzati projektek: Alulról szerveződő, polgárokkal közösen létrehozott kezdeményezések a biodiverzitás előmozdítására.

Oktatás és kommunikáció: A nyilvánosság figyelemfelkeltésének és részvételének növelése oktatási programok és közösségi tudományos projektek révén.

Portugália

Biodiverzitás és városi stratégiák

Portugália, amely Európa fajainak jelentős részének ad otthont, az urbanizáció és az éghajlatváltozás jelentette fenyegetésekkel néz szembe. Nemzeti és helyi szintű politikák igyekeznek kezelni ezeket a kihívásokat olyan stratégiák révén, mint a Lisszaboni Zöld Folyosók és az Ilhas Sombra projekt.

Kihívások

Városi terjeszkedés: Élőhelyek elvesztése a városi területek bővülése miatt.

Zöldterületek összekapcsolhatósága: Szükség van a zöldterületek jobb összeköttetésére a biodiverzitás támogatása érdekében.

Kulcsfontosságú kezdeményezések

Közös alkotás projektek: Olyan kezdeményezések, mint az URBiNAT és a New Green Pact, amelyek a polgárok bevonását segítik a természetvédelmi erőfeszítésekbe.

Nemzeti stratégiák: Az Európai Biodiverzitási Stratégia 2030 és a Nemzeti Természetvédelmi és Biodiverzitási Stratégia 2030 által irányított politikák.

Olaszország

Biodiverzitás helyzete és a politikák megvalósítása

Olaszország, bár biodiverzitásban gazdag, jelentős kihívásokkal küzd a szennyezés és az élőhelyek feldarabolódása miatt. Az állam és az EU által támogatott politikák ellenére az eredmények gyengék maradnak a biodiverzitással kapcsolatos alacsony szintű ismeretek és az oktatás hiánya miatt.

Kihívások

Tudatosság és oktatás: A biodiverzitási problémák széles körű megértésének és oktatásának hiánya.

Városi zöldterületek: Jobb tervezésre és elosztásra van szükség a zöldterületek esetében a városi térségekben.

Kulcsfontosságú ajánlások

Őshonos fajokra való fókuszalás: Az őshonos fajok támogatása és a természet szabad növekedésének engedélyezése a városi területeken.

Közösségi részvétel: A biodiverzitással kapcsolatos intézkedések elérhetővé és érthetővé tétele a szélesebb nyilvánosság számára.

Görögország

Biodiverzitás helyzete és politikák

Görögország gazdag biodiverzitása veszélyben van az urbanizáció, az élőhelyek feldarabolódása, a szennyezés, az invazív fajok, az éghajlatváltozás és az erdőtüzek miatt. Bár az élőhelyek védelmi állapota javult, sok faj helyzete továbbra is kedvezőtlen.

Kihívások

Átfogó monitorozás hiánya: Görögországban még nem hoztak létre nemzeti biodiverzitás-monitorozó rendszert.

Ágazati integráció: A biodiverzitás szempontjainak elégtelen integrációja a mezőgazdaság, a halászat és a turizmus, mint kulcsfontosságú gazdasági ágazatok területén.

Jogszabályi hiányosságok: Szükség van a biodiverzitással kapcsolatos jogszabályok jobb kidolgozására és érvényesítésére.

Kulcsfontosságú kezdeményezések

Tudatosságnövelő programok: Kezdeményezések a városi biodiverzitásról való ismeretek terjesztésére.

Szakpolitika-fejlesztés: Folyamatos munka a vonatkozó jogszabályok javítására és végrehajtására, valamint a biológiai sokféleségnek az ágazati politikákba való integrálására.

Magyarország

Intézményi keret és politikák

Magyarország számos törvényt, stratégiát és szabályozást vezetett be a biodiverzitás védelme érdekében, összhangban a globális és uniós irányelvekkel. A legfontosabb nemzeti politikák közé tartozik a Nemzeti Környezetvédelmi Program, a Nemzeti Természetvédelmi Apterív és a Nemzeti Biodiverzitási Stratégia. Ezek a politikák az élőhelyvédelemre, a fenntartható területhasználatra és az ökoszisztéma-gazdálkodásra helyezik a hangsúlyt.

Kihívások

Intézményi széttagoltság: A biodiverzitásért való felelősség több minisztérium között oszlik meg, ami koordinációs nehézségekhez vezet.

Központosított hatóság hiánya: Az önálló Környezetvédelmi Minisztérium hiánya akadályozza az egységes környezetvédelmi irányítást.

Alacsony társadalmi részvétel: A polgárok bevonása és tudatossága korlátozott az elégtelen társadalmi egyeztetési folyamatok miatt.

Kulcsfontosságú politikák

Nemzeti Környezetvédelmi Program: Integrálja a különböző ágazati stratégiákat, összhangban az EU politikáival, mint például az Európai Zöld Megállapodás.

Nemzeti Természetvédelmi Alapterv: A biológiai sokféleség megőrzésére összpontosít összehangolt állami intézkedések és monitoringprogramok révén.

Nemzeti Biodiverzitási Stratégia: Az EU Biodiverzitási Stratégia 2030-ig céljait tükrözi, és támogatja az ENSZ Fenntartható Fejlődési Célokat. Kiemelt céljai közé tartozik a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése.

Ausztria

Biodiverzitás helyzete és kihívásai

Ausztria kiemelkedő biodiverzitással rendelkezik, azonban jelentős kihívásokkal küzd az élőhelyek feldarabolódása, a szennyezés és az adathiány miatt. Sok Natura 2000 védett terület jelenlegi állapota kedvezőtlen.

Kihívások

Adathiány: Hiányoznak a biológiai sokféleségre vonatkozó átfogó adatok és a javításukra szolgáló források.

Városi fenyegetések: Olyan problémák, mint a fényszennyezés, az élőhelyek feldarabolódása, valamint a városi infrastruktúra ökológiai hatásai, például a földhasználat és a talajlefedés.

Társadalmi tudatosság: Fokozni kell a lakosság megértését és bevonását a biodiverzitás megőrzésében.

A Fókuszcsoportokkal kapcsolatos főbb eredmények összefoglalása

Dánia

Biodiverzitás és városfejlesztés

Dániában a biológiai sokféleség hanyatlása elsősorban az intenzív gazdálkodás, az élőhelyek felaprózódása és a szennyezés miatt történik. A dán nemzeti politikák célja az EU és az ENSZ biológiai sokféleséggel kapcsolatos céljaihoz való igazodás, amely az erős mezőgazdasági érdekek kihívásaival szembesül.

Kihívások

Várostervezés: A jelenlegi várostervezés az emberi szükségleteket és a pénzügyi előnyöket helyezi előtérbe a biológiai sokféleséggel szemben.

Nyilvános szerepvállalás: Az állampolgárok nagyobb részvételére és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kérdések jobb megértésére van szükség.

Kulcsfontosságú kezdeményezések

Önkormányzati projektek: helyi kezdeményezések, amelyeket a lakosokkal közösen hoztak létre a biológiai sokféleség előmozdítása érdekében.

Oktatás és kommunikáció: A közvélemény tudatosságának és elkötelezettségének fokozása oktatási programokon és közösségi tudomány (citizen science) projekteken keresztül.

Portugália

Biodiverzitás és városi stratégiák

Az európai fajok jelentős részének otthon adó Portugáliát az urbanizáció és az éghajlatváltozás fenyegeti. A nemzeti és helyi politikák olyan stratégiákon, programokon igyekeznek kezelni, mint a lisszaboni zöld folyosók és az Ilhas Sombra projekt.

Kihívások

Városi terjeszkedés: Az élőhelyek elvesztése a terjeszkedő városi területek miatt.

Zöldterületek összekapcsolhatósága: A zöldterületek jobb összekapcsolhatóságára van szükség a biológiai sokféleség támogatása érdekében.

Kulcsfontosságú kezdeményezések

Társalkotáson alapuló projektek: olyan kezdeményezések, mint az URBiNAT és az Új Zöld Paktum, amelyek bevonják a lakosokat a természetvédelmi erőfeszítésekbe.

Nemzeti stratégiák: Az Európai Biodiverzitási Stratégia 2030 és a Nemzeti Természetvédelmi és Biodiverzitás Stratégia 2030 által vezérelt tevékenységek.

Olaszország

A biodiverzitás állapota és az érintett szakpolitikai célkitűzések elérése

Olaszország, bár gazdag biológiai sokféleségben, jelentős kihívásokkal néz szembe a szennyezés és az élőhelyek szétagoltsága miatt. Az állam és az EU által támogatott szakpolitikák ellenére az eredmények továbbra is gyengék a biológiai sokféleséggel kapcsolatos tudatosság és oktatás alacsony szintje miatt.

Kihívások

Tudatosság és oktatás: A biológiai sokféleséggel kapcsolatos kérdések széles körű megértésének és oktatásának hiánya.

Városi zöldterületek: A zöldterületek jobb tervezésére és elosztására van szükség a városi területeken.

Főbb ajánlások

Fókuszban az őshonos fajok: az őshonos fajok támogatása és a természet növekedésének lehetővé tétele a városi területeken.

Nyilvános szerepvállalás: A biológiai sokféleséggel kapcsolatos fellépések elérhetőbbé és érthetőbbé tétele a nagyközönség számára.

Görögország

A városi biodiverzitás jelentősége

A résztvevők egyhangúlag egyetértettek abban, hogy a városi biodiverzitás fontos a környezetvédelem, a klímaváltozás mérséklése és az életkörülmények javítása szempontjából. A városi biológiai sokféleség különböző szintű megőrzésében és növelésében az egyének, a civil társadalom és a hatóságok felelősségét emelték ki a résztvevők.

Jelenlegi helyzet és kihívások

Görögország biológiai sokfélesége jelenleg nem kielégítő, bár voltak pozitív fejlemények, mint például a „zsebparkok” létrehozása.

A főbb problémák közé tartozik a hatékonytalan újrahasznosítás, a környezetszennyezés, a kaotikus várostervezés és az áradások.

Oktatás és nyilvános szerepvállalás:

Az oktatás elengedhetetlen a részvétel ösztönzéséhez és a biológiai sokféleség fontosságának hangsúlyozásához.

kezdeményezésekhez. Kis és rövid távú célok elősegítik a közérdeklődés és a részvétel fenntartását.

Kihívások és megoldások

A legfontosabb kihívások közé tartoznak a helyért folyó verseny, a tudás hiánya és az érdekelt felek hosszú távú bevonásának szükségessége. A fejlesztési javaslatok között szerepelt az őshonos növények ültetése, a zöldterületek megközelíthetőségének javítása és az építkezések jobb szabályozása.

Ausztria

Zöldterület növelése

A résztvevők rávilágítottak arra, hogy egészségesebb talajokra, több növényre és állatra, valamint biodiverzitásra van szükség a városokban, beleértve a háztetőket és a falakat is. Emellett kiemelték, hogy lezáratlan és burkolatlan közterületekre van szükség.

Közösségi részvétel

Elengedhetetlen, hogy a lakosok környezetbaráttá tegyék környezetüket. A kulturális sokszínűség a közösségi kertészkedésen keresztül növelheti a biológiai sokféleséget.

Közterületek és biodiverzitás

Az egészséges, zöld közterületek hozzájárulnak a lakosok jól-létéhez, és változatos zöld infrastruktúrát, valamint hatékony éghajlati és biodiverzitási intézkedéseket igényelnek.

Szabályzat és jövőkép

A jelenlegi rendszer megváltoztatásához bátorságra, jövőbe látó gondolkodásra és partnerségekre van szükség. A zászlóshajó fajok felhasználhatók kommunikációra és az emberek meggyőzésére bizonyos területek védelméről.

Oktatás és tévhitek

Fontos, hogy csökkentsük a félelmeket és tisztázzuk a biológiai sokféleséggel kapcsolatos tévhiteket, például a rovarok szerepét. A társadalmi hozzáállás megváltoztatása példákön és magyarázatokon keresztül kulcsfontosságú.

Az interjúk főbb eredményeinek összefoglalása

Az interjúknak köszönhetően a projekt partnerek a városi biodiverzitás területén dolgozó szakértők széles körével kerültek kapcsolatba, akik a következőket osztották meg:

Interdiszciplináris együttműködés: A városi biodiverzitás fejlesztése együttműködést igényel biológusok, tervezők, építészek és döntéshozók között. A hatékony együttműködés több működési szintet érinthet a biológiai sokféleséggel kapcsolatos eredmények javítása érdekében.

Területrendezés és talajvédelem: A hatékony területhasználat és területrendezés kulcsfontosságú a talajvédelem és a földfelhasználás intenzitásának csökkentése szempontjából. A talajok újraképződése, megőrzése és az átérésztő, élőhelyben gazdag területek kialakítása elengedhetetlen lépés.

Integráció a várostervezésbe: A várostervezésnek tartalmaznia kell a biodiverzitás szempontjait, beleértve az őshonos növényfajok kiválasztását, az élőhely-struktúrákat és a városi zöldfelületekre vonatkozó jogi előírásokat.

Élőhelyteremtés és -megőrzés

Speciális építmények: A városoknak holtfát, beszivárgási területeket, sövényeket, víztesteket és parlagokat kell kialakítaniuk a különféle fajok támogatására.

Alacsony tápanyagtartalmú talajok: Az alacsony tápanyagtartalmú talajok és az őshonos növényfajok (pl. kakukkfű, ökörfarkkóró, mák) felhasználása megfelelő élőhelyeket teremthet rovarok és kisemlősök, különösen vadméhek számára.

Zöld várostervek: Átfogó zöld városi tervek kidolgozása zöldfolyosókat, valamint változatos élőhelyek megőrzését és létrehozását biztosíthat.

Politikai és jogi keretek

Nemzeti és nemzetközi irányelvek: A nemzeti törvények és nemzetközi irányelvek megerősítése szükséges a biológiai sokféleség megőrzésére irányuló erőfeszítések fokozásához. Az EU természet-helyreállítási törvénye és biodiverzitási stratégiája kulcsfontosságú ebben a tekintetben.

Az ültetés-szabályozás támogatása: A biológiai sokféleség előmozdítása érdekében a városi telepítésekénél használt fajok, szubsztrátumok és magvak kiválasztásánál a törvényi előírásoknak kell iránymutatást adniuk.

Köztudatosság és oktatás

Környezeti nevelés: A környezeti nevelés fokozása és a természettel való kapcsolat előmozdítása létfontosságú a lakosság tudatosságának és a biológiai sokféleség megőrzésében való részvételének javításához.

Közterület-tervezés: A nyilvános tereket úgy kell megtervezni, hogy kiemeljék a biológiai sokféleséget, városi tanösvények és oktatási jelzések használatával tájékoztassák a lakosokat a helyi fajokról és élőhelyekről.

Közös alkotás és közösségi részvétel

Együttes alkotás: A lakosok bevonása a zöldterületek tervezésébe, megvalósításába és karbantartásába elősegítheti a felelősségvállalást és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos projektek sikerét.

Közösségi részvétel: Az erős helyi civil szervezetek és a közösség által vezérelt kezdeményezések kulcsfontosságúak a sikeres városi biodiverzitási projektekhez. Ilyen például a közösségi komposztálás és a helyi kertészkedési kezdeményezések.

A városi biológiai sokféleséggel kapcsolatos kihívások kezelése

Vízgazdálkodás: A felszíni vizek hatékony kezelése és a vizes élőhelyek rehabilitációja kritikus fontosságú. A vízelvezetési gyakorlatoktól való elállás támogathatja a vizes élőhelyek ökoszisztémájának kialakulását.

Invazív fajok: Az invazív fajok hatásának kezelése és az őshonos fajok támogatása elengedhetetlen az egészséges városi ökoszisztémák fenntartásához.

Zöld dzsentrifikáció: A zöldterületek igazságos elosztásának biztosítása és a zöld dzsentrifikáció kezelése szükséges a társadalmi egyenlőség fokozásához a városi biológiai sokféleséggel kapcsolatos kezdeményezésekben.

Pénzügyi és forráselosztás

Megnövelt finanszírozás: Több pénzügyi forrásra van szükség a biológiai sokféleség csökkenésének kezelésére és a városi biológiai sokféleség nagyobb léptékű javítására.

Támogatások és ösztönzők: A természetalapú megoldásokat támogató és a városi zöldítési projekteket elősegítő politikák ösztönözhetik a lakosok részvételét és a városi biodiverzitás növelését.

Városi mezőgazdaság és biodiverzitás

Városi gazdálkodás: A városi mezőgazdaság előmozdítása, beleértve a biológiai termelést és a városi gazdálkodó közösségeket, jelentős szerepet játszhat a városi biológiai sokféleség növelésében.

Kiterjedt kaszálás és legeltetés: Az olyan gyakorlatok, mint az extenzív kaszálás és a városi legeltetés a biodiverzitás-barát városi gyakorlatok zászlóshajójaként szolgálhatnak.

A várostelepítés szabályozása: A várostelepítést szabályozó jogi keretek létrehozása az őshonos fajok és a biodiverzitás-barát gyakorlatok használatának biztosítása érdekében.

Stratégiai tervezés és együttműködés

Átfogó zöld városi tervek kidolgozása: Olyan, részletes városi biodiverzitási tervek kidolgozása, amelyek integrálják a zöldfolyósókat és a változatos élőhelyeket a várostervezésbe kiemelkedő fontossággal bír.

Az interdiszciplináris együttműködés elősegítése: A biológusok, várostervezők, építészek és politikai döntéshozók közötti együttműködés elősegítése a városi biológiai sokféleséggel kapcsolatos kihívások kezelése érdekében.

Köztudatosság és oktatás

A környezeti nevelés fokozása: Növelni kell az olyan erőfeszítéseket, amelyek a városi biológiai sokféleség fontosságát előmozdítják a közvéleményben, és ösztönözni szükséges a közösség részvételét interaktív programokon és természeti élményeken keresztül.

Tájékoztató közterek tervezése: a nyilvános terek kihasználása, hogy a lakosok tájékozódni tudjanak a helyi biológiai sokféleségről informatív bemutatókon és városi tanösvényeken keresztül.

Társalkotás és közösségi részvétel

Közös alkotási kezdeményezések előmozdítása: Ösztönözni szükséges a zöldterületek közös létrehozását azáltal, hogy bevonják a lakosokat a tervezési, végrehajtási és karbantartási folyamatokba a tulajdonosi érzés kialakítása és az elszámoltathatóság előmozdítása érdekében.

Közösségvezérelt projektek támogatása: A helyi civil szervezetek és a közösség által irányított biodiverzitási projektek megerősítése finanszírozás és technikai támogatás révén.

Kezdeményezés: Faültetés az ökológiai táj gazdagítása és a társadalmi kohézió elősegítése érdekében.

Eredmények: Képzett állampolgárok és helyi szervezetek. Fellendítette a regionális gazdaságot a fák helyben történő beszerzésével.

Hatás: Fokozott közösségi szerepvállalás és biológiai sokféleség.

Regionális kezdeményezés: FUTURO – A 100 000 fa projekt

Kezdeményezés: Leromlott területek rehabilitációja őshonos faültetéssel.

Eredmények: Jobb levegőminőség és talajvédelem. Több ezer lakost foglalkoztatott és nemzetközi elismerésben részesült.

Hatás: A biológiai sokféleség jelentős növelése és a közösség részvétele.

Nemzeti kezdeményezés: act4nature Portugália

Kezdeményezés: A vállalatok ösztönzése arra, hogy a biológiai sokféleség megőrzését integrálják az üzleti modellekbe.

Eredmények: Az első évben 15 cég csatlakozott.

Hatás: A fenntartható fejlődés és a biodiverzitás megőrzésének előmozdítása nemzeti szinten.

Olaszország

Védett területek hálózata

Kezdeményezés: Nemzeti és regionális parkok és természetvédelmi területek kezelése.

Eredmények: Változatos élőhelyek és fajok megőrzése.

Hatás: Kulcsfontosságú élőhelyek védelme és a biológiai sokféleség előmozdítása.

Agroökológia és fenntartható mezőgazdaság

Kezdeményezés: A környezetbarát gazdálkodási gyakorlatok népszerűsítése.

Eredmények: A mezőgazdaságból származó környezeti hatások csökkentése.

Hatás: Fokozott biológiai sokféleség és ökoszisztéma-szolgáltatások.

Közösség bevonása és közösségi tudomány

Kezdeményezés: A helyi közösségek bevonása a biodiverzitás megfigyelésébe és megőrzésébe.

Eredmények: Fokozott köztudat és kezdeményezőkézség.

Hatás: Megerősített közösségi felelősségvállalás a természetvédelem iránt.

Görögország

Közösség bevonása és közösségi tudomány

Kezdeményezés: A helyi közösségek bevonása a biodiverzitás monitorozásába és megőrzésébe.

Eredmények: Fokozott köztudat és irányítás.

Hatás: Megerősített közösségi felelősségvállalás a természetvédelem iránt.

A városi mezőgazdaság előmozdítása

A városi gazdálkodási kezdeményezések támogatása, amelyek hozzájárulnak a biológiai sokféleséghez, és ökológiai előnyöket biztosítanak a városi területek számára.

Biodiverzitás-barát gyakorlatok megvalósítása

Olyan gyakorlatok ösztönzése, mint a kiterjedt kaszálás és a városi legeltetés a városi biológiai sokféleség növelése érdekében.

Pénzügyi és forráselosztás - a biodiverzitási projektek finanszírozásának növelése

Több pénzügyi forrást kell elkülöníteni a biológiai sokféleség megőrzését célzó projektekre és a városok zöldítési kezdeményezéseire.

Támogatások és ösztönzők biztosítása

Támogatások és ösztönzők felajánlása a városi biológiai sokféleséggel kapcsolatos projektekhez, amelyek ösztönözik a lakosok részvételét és a zöld infrastruktúrába való befektetést.

Magyarország

Klímakert Budapesten

Kezdeményezés: Kisméretű városi kert, amelyet magánszemély kezel egy féltermészetes élőhely létrehozására.

Eredmények: Több mint 170 faj és egyéb növény. Komposztládák a helyi lakosok számára. Az éghajlatváltozással kapcsolatos tudatosság és a Food Not Bombs (ételosztási) kezdeményezés helyszíne.

Hatás: Fokozott közösségi elkötelezettség és tudatosság az éghajlatváltozással és a biológiai sokféleséggel kapcsolatban.

Veszprém Önkormányzat Gyepgazdálkodás

Kezdeményezés: Ökológiai és fenntartható gyepgazdálkodás az éghajlatváltozás elleni küzdelem és a biológiai sokféleség előmozdítása érdekében.

Eredmények: Átfogó tanulmány az innovatív gyepgazdálkodásról.
Figyelemfelkeltő tevékenységek a helyi polgárok és iskolák bevonásával.
Hatás: Fokozott biológiai sokféleség és a közösség részvétele a városi zöldterület-kezelésben.

Ökoszisztéma-szolgáltatások térképezése

Kezdeményezés: Hatéves projekt az ökoszisztéma szolgáltatások feltérképezésére Magyarország egész területén.

Eredmények: Az ország egész területének ökoszisztéma eloszlása. Az érintettek széles körű bevonása.

Hatás: A zöld infrastruktúra fejlesztésének, a természetvédelmi és oktatási célok támogatása országos szinten

Ausztria

A biodiverzitás előmozdítása

A helyi városi biodiverzitás fejlesztése a legkorszerűbb szinten.

A közös munka és a közös tanulás új módszereinek alkalmazása, hogy elérje azt a célt, hogy a polgárok és a szakemberek „természetes bennszülötteké” váljanak.

Közösségi szerepvállalás: közösségi részvétel és bevonás a biológiai sokféleséggel kapcsolatos cselekvésekbe – és megőrzési projektekbe

Együttműködés: a biológiai sokféleségért folytatott együttműködés a különböző érdekelt felek között több szempontból is előnyös.

Az állampolgárok képesek nagy, városi biodiverzitással kapcsolatos projekteket vezetni és ellenálló zöld infrastruktúrát kiépíteni. Az aktívá váláshoz és bevonáshoz jogi keretekre van szükség.

A (városi) ökoszisztémák és a biodiverzitási projektek valódi változásának megvalósítása eltarthat egy ideig (akár évekig).

Az éghajlathoz való alkalmazkodásnak és hozzá köthető intézkedéseknek, valamint a biodiverzitás-barát tervezésnek összhangban kell állnia, annak érdekében, hogy a mai összetett (klíma, szennyezés, és biodiverzitás) válságot kezelni tudjuk.

Különböző léptékű projektekre van szükségünk városszerte, mint például lépcsős élőhelyek és fajok forrásélőhelyeinek biztosítását és kialakítását célzó kezdeményezések.

Végső következtetések

A jelentésben kiemelt különbségek és kihívások ellenére szeretnénk kiemelni a városi biodiverzitás kapcsolatos hasonlóságokat. Egyetértés van abban, hogy az urbánus biodiverzitás alapvető fontosságú az egészséges ökoszisztémák fenntartása, az életminőség javítása és a fenntartható városfejlesztés érdekében. Ezt az alábbi példák támasztják alá:

1. Elkötelezettség a zöldterületek iránt: Minden partnerország elismeri a zöldterületek fontosságát, és rendelkezik a városi zöldterületek növelését és megőrzését célzó politikákkal.

2. Közösségi szerepvállalás: Széleskörű erőfeszítések folynak a helyi közösségek bevonására a biológiai sokféleséggel kapcsolatos projektekben, kiemelve a nyilvánosság és részvétel szerepét a biológiai sokféleség sikeres megőrzésében.

3. Az urbanizáció kihívásai: A gyors urbanizáció közös kihívást jelent, mivel a városoknak egyensúlyt kell teremteniük a növekedés és a természetes élőhelyek védelme között.

Javaslatok a városi biodiverzitás fokozására

1. Továbbfejlesztett szakpolitikai keretek: Átfogó politikák kidolgozása, amelyek integrálják a biológiai sokféleséget a városfejlesztési tervekbe.

2. Köz- és magánszféra együttműködése: A kormányok, vállalkozások és nem kormányzati szervezetek közötti együttműködés ösztönzése a biológiai sokféleséggel kapcsolatos projektek finanszírozására és végrehajtására.

3. Oktatás és tudatosság: A közvélemény tudatosságának és oktatásának növelése a városi biodiverzitás fontosságáról.

4. Monitoring és kutatás: Befektetés a kutatásba és a monitoringba a városi biodiverzitás tendenciáinak és a beavatkozások hatékonyságának jobb megértése érdekében.

Az esettanulmányok és a Co-Bio projekt fő célja, hogy európai szinten olyan hozzáadott értéket hozzon létre, ami a közös alkotás fontosságának megőrzését is szolgálja. A partnerség egy folyamatot hozott létre a biológiai sokféleség válságát célzó megoldások megosztására, és támogatja a helyi közös alkotási akciókat annak érdekében, hogy pozitív demokratikus hatást fejtsenek ki, a figyelemfelkeltést fokozzák, valamint kompetenciákat, gondolkodásmódot és társadalmi tőkét biztosítsanak a fontos társadalmi témákban való cselekvéshez és részvételhez. Konkrét intézkedések elfogadásával és a kiemelt kihívások kezelésével az európai városok növelhetik a biológiai sokféleségüket, ellenálló és fenntartható városi

ökoszisztémákat hozhatnak létre, amelyek mind az emberek, mind a vadon élő állatok javát szolgálják.

Mellékletek

A mellékletek az alábbi Google Drive mappában találhatóak.

<https://drive.google.com/drive/folders/15j9eK8IAhxNY43qdZbzX0dKj7w6lf5N9>

Képek a jó gyakorlati esetekből

Dánia

Több természet a városban

Tirsbæk-hegység

Wilde Vejle

Portugália

Plantar Lousada

Futuro Projekt

Fioraia projekt

Görögország

Center of the Earth

Pocket Park

Eloris

Magyarország

Klímakert Budapesten

Ausztria

Kertészkedés a sarkon

A sokszínűség parkja

A Bécsi Egyetem Biodiverz Kampusza

Funded by
the European Union

